

Vervolgonderzoek PFAS-bronnen met ILT en RWS

Sander Mager/Sandra Reynaers

Bespreekstuk (beeld- en oordeelvormend)

Gevraagd besluit

De CWW wordt gevraagd om:

1. Kennis te nemen van het concept plan van aanpak (CWW 25-XXb)
2. Aandachtspunten mee te geven voor het vervolgonderzoek

De kern van het advies

Vanuit de Unie, RWS en de ILT willen we in gezamenlijkheid een vervolg geven aan het 'PFAS-bronnen in Nederland, Bronnenonderzoek op basis van monitoringsdata' dat op 18 februari 2025 is gepubliceerd¹. Omdat er een gedeelde behoefte is om dit onderzoek te actualiseren en te verbeteren is uitgesproken om te bekijken of een gezamenlijke opdracht hiervoor kan worden geformuleerd. In het concept plan van aanpak wordt daar een voorzet voor gedaan.

Doel

Het doel van het onderzoek is om informatie te vergaren waarmee PFAS-bronnen kunnen worden opgespoord. Het gaat hier dan om actieve bedrijven die PFAS-lozen, direct of indirect, op het oppervlaktewater. De informatie bestaat uit ervaringen uit het eerdere onderzoek, actuele monitoringsdata (direct aansluitend op de voorgaande rapportage), expertise van de waterschappen en van eventueel te betrekken onderzoeksinstituten.

Argumenten

Het eerste ILT-onderzoek was gebaseerd op verouderde data (2018-2023). Inmiddels is er meer en recentere PFAS-data beschikbaar. Ook was er kritiek vanuit de waterschappen op een aantal conclusies die vanuit de Universiteit van Utrecht op basis van deze data zijn getrokken. In een vervolgonderzoek moeten de waterschappen dan ook beter en vanaf het begin bij de uitvoering van het onderzoek worden betrokken.

De huidige aandacht voor het PFAS-dossier maakt ook dat meer inzicht in de bronnen van PFAS noodzakelijk is. Een beter beeld van PFAS op onze RWZI's, kan hieraan bijdragen.

Bestuurlijke aandachtspunten

Financiën

Voor een vervolgonderzoek heeft de ILT een bepaald budget gereserveerd waarbij de voorkeur uitgaat naar cofinanciering van meerdere partijen voor dit onderzoek. De vraag of de Unie - dan wel de individuele waterschappen - een financiële bijdrage aan het onderzoek kunnen leveren zou door ILT kunnen worden gesteld. We hebben nog geen zicht op de hoogte van een eventuele bijdrage. Dit hangt onder andere af van, of we dit kunnen vormgeven in lopende activiteiten, of dat er een overkoepelende partij nodig is om data te verwerken en te duiden.

Organisatie

¹ [PFAS-bronnenonderzoek in Nederland | Rapport | Inspectie Leefomgeving en Transport \(ILT\)](#)

Indien de uitvoering door de verschillende deelnemers wordt gedaan vraagt dit een andere organisatie dan als ervoor wordt gekozen om het onderzoek (deels) uit te besteden. Betrokkenheid van de deelnemende organisaties op uitvoerings- en bestuurlijk niveau moet worden geborgd. Dat kan in de vorm van een projectgroep zijn of (alleen) een begeleidingsgroep waarin de voortgang en resultaten worden besproken.

Belangrijk is dat de waterschappen en RWS, die de data aanleveren, gedurende het proces zijn betrokken. Daarmee wordt niet alleen bijgedragen aan de juistheid en bruikbaarheid van het resultaat maar ook aan het draagvlak.

Besproken in

Sander Mager (Uniebestuur) en Walter Klomp van ILT (programmamanager ZZS) hebben eerder dit jaar gesproken over de mogelijkheid voor een gezamenlijk vervolgonderzoek.

Vervolg/Communicatie

Er zijn op dit moment een aantal waterschappen (WF, WSHD en Vechtstromen) op ambtelijk niveau al in rechtstreeks contact met ILT om het plan van aanpak/onderzoeksvoorstel verder vorm te geven. Zodra er een concreter onderzoeksvoorstel ligt, zullen de bestuurders hierover geïnformeerd worden.